

ด่วนที่สุด
ที่ พณ ๐๖๐๖/๑๕๕๕

กวด. 109
วันที่ 15 มี.ค. 60
เวลา 14.44

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส23396 กวด.
รับที่ : ส3648/60 ส. 1 กวด.
วันที่ : 15 มี.ค. 60 เวลา : 14:44

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat) ครั้งที่ ๒๓ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. วิดีทัศน์ผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ ครั้งที่ ๒๓ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat) ครั้งที่ ๒๓ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๘-๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ และขอเสนอวีดิทัศน์ ความยาว ๓ นาที ในการประชุม คณะรัฐมนตรี โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบ ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ฟิลิปปินส์เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat) ครั้งที่ ๒๓ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๘-๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางอภิรดี ตันตราภรณ์) ได้รับมอบหมายเป็นหัวหน้าผู้แทนไทย เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

๒. ข้อเท็จจริง

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑. การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการครั้งที่ ๒๓

๒.๑.๑ ASEAN@50 ที่ประชุมได้หารือแผนการจัดกิจกรรมในวาระการครบรอบ ๕๐ ปีของการก่อตั้งอาเซียน ซึ่งประเทศสมาชิกมีแผนงานตลอดปี ๒๕๖๐ ในหลายรูปแบบ อาทิ การจัดประชุมและสัมมนา การผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่ทางโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ และเว็บไซต์ การจัดนิทรรศการ ทั้งนี้ ในด้านเศรษฐกิจของไทย กระทรวงพาณิชย์จะมีการจัดสัมมนาเรื่อง “๕๐ ปี อาเซียนกับการพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ” ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ และมีแผนจัดการสัมมนาเกี่ยวกับธุรกิจ Start Up และกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในเดือนมิถุนายน ศกนี้

๒.๑.๒. ประเด็นที่ฟิลิปปินส์ในฐานะประธานอาเซียนปี ๒๕๖๐ ให้ความสำคัญ
ที่ประชุมสนับสนุนประเด็นที่ฟิลิปปินส์ในฐานะประธานอาเซียนในปี ๒๕๖๐ เสนอให้เป็นมาตรการสำคัญเพื่อดำเนินการให้เสร็จในปีนี้ รวม ๙ เรื่อง อาทิ การส่งเสริมการลงทุนที่มีเป้าหมายและกลยุทธ์ การพัฒนาเครื่องมือสำหรับวัดการอำนวยความสะดวกทางการค้าในอาเซียน การส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) มีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่า (value chain) ของบริษัทขนาดใหญ่ และการส่งเสริมผู้ประกอบการสตรี และผู้ประกอบการรุ่นใหม่ โดยไทยแจ้งสนับสนุนข้อเสนอของฟิลิปปินส์ว่าจะช่วยเอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจ และส่งเสริมการรวมกลุ่มของอาเซียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะประเด็นการส่งเสริม MSMEs ดังกล่าว

สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลไทยในปัจจุบัน และเห็นว่าสมาชิกอาเซียนน่าจะสามาร่วมมือกันได้ดี สำหรับการพัฒนาเครื่องมือในวัดการอำนวยความสะดวกทางการค้าในอาเซียนจะช่วยส่งเสริมให้การรวมกลุ่มของอาเซียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและควรให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม เนื่องจากเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการอำนวยความสะดวกทางการค้าโดยตรง

๒.๑.๓ การเห็นชอบและลงนามเอกสารต่างๆ ภายใต้ AEC ที่ประชุมได้รับรองแผนงานเรื่องแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบของอาเซียน ซึ่งจะช่วยสร้างความโปร่งใสในการออกกฎหมายไม่ให้เกิดภาระต่อการค้าเกินความจำเป็น และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ อันจะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนและดึงดูดการลงทุนให้เข้ามาในอาเซียนมากขึ้น รวมทั้งได้เห็นชอบแนวทางและกรอบการทำงานของเจ้าหน้าที่เศรษฐกิจอาวุโส และแนวทางการให้เอกชนมีส่วนร่วมภายใต้ AEC โดยไทยได้ลงนามพิธีสารเพื่อการแก้ไขความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน (ACIA) ฉบับที่ ๒ เพื่อบรรเทาการแก้ไขคำนิยามเรื่องนักลงทุนที่เป็นผู้มีถิ่นพำนักถาวร (Permanent Resident) และประเด็นลดหรือห้ามเงื่อนไขที่เข้มงวดของรัฐที่มีต่อนักลงทุนในระหว่างการประชุมครั้งนี้ด้วย

๒.๑.๔ ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ที่ประชุมได้กำหนดแนวทางการเจรจาความตกลง RCEP เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและสรุปผลภายในปี ๒๕๖๐ โดยได้มอบแนวทางสำหรับการหารือประเด็นหลัก ได้แก่ การค้าสินค้า (เช่น ตั้งเป้าหมายเลิกภาษีจำนวนร้อยละ ๙๐ ของรายการสินค้าทั้งหมดภายในเวลา ๑๕ ปี สำหรับข้อเสนอชุดที่ ๒) การค้าบริการ (เช่น ให้เริ่มมีการหารือร่างข้อบทการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา) และการลงทุน (เช่น เสนอแนวทางในการผูกพันหลักการในการเปิดเสรีเพิ่มขึ้นอัตโนมัติเมื่อมีการปรับปรุงกฎระเบียบให้เปิดเสรีมากขึ้น (Ratchet)) และประเด็นที่คู่เจรจายกขึ้นและยังหาข้อยุติไม่ได้ ได้แก่ เรื่องรัฐวิสาหกิจในบการแข่งขัน และบทการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ เพื่อให้การเจรจาต่อไปมีความคืบหน้า และเตรียมสำหรับการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจ RCEP สมัยพิเศษ ที่จะจัดขึ้นในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ ประเทศเวียดนาม

๒.๑.๕ อาเซียน-ญี่ปุ่น ที่ประชุมกำหนดจะลงนามพิธีสารเพื่อผนวกเรื่องการค้าบริการและการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา (Movement of Natural Person) ในความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ญี่ปุ่น ภายในปีนี้ ซึ่งจะทำให้ความตกลงการค้าเสรีระหว่างอาเซียนกับญี่ปุ่นเหลือเพียงเรื่องการลงทุน นอกจากนี้ ที่ประชุมรับทราบและยินดีเข้าร่วมกิจกรรม AEM Roadshow to Japan ที่จะขึ้นระหว่างวันที่ ๖ - ๙ เมษายน ๒๕๖๐

๒.๑.๖ อาเซียน-ฮ่องกง การเจรจาเพื่อจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างอาเซียนและฮ่องกง ใกล้จะสรุปผลได้แล้ว และตั้งเป้าหมายลงนามความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ฮ่องกง ในเดือนกันยายน ระหว่างการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ ๔๙ หรือ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑

๒.๑.๗ อาเซียน-จีน ที่ประชุมขอให้อินโดนีเซีย และกัมพูชา ให้สัตยาบันพิธีสารยกระดับความตกลงอาเซียน-จีน โดยเร็ว รวมทั้งเร่งการเจรจาปรับปรุงกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าเฉพาะรายสินค้าให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาที่ตั้งไว้ (กรกฎาคม ๒๕๖๐) นอกจากนี้ ที่ประชุมได้สนับสนุนให้ประเทศสมาชิกทุกประเทศส่งผู้แทนภาครัฐเข้าร่วมการประชุม Steel Dialogue ระหว่างอาเซียนและจีน ที่จัดโดยสมาคมเหล็กและเหล็กกล้าจีนและสมาคมกลุ่มเหล็กและเหล็กกล้าอาเซียน ในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ เมือง Tangshan มณฑลเหอเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อหารือแนวทางในการแก้ไขปัญหาเหล็กจีนทะลักเข้ามาในอาเซียน

๒.๑.๘ อาเซียน-อินเดีย ไทยแจ้งว่าในโอกาสครบรอบความสัมพันธ์อาเซียน-อินเดียในปี ๒๕๖๐ ไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดงาน ASEAN-India Expo and Summit ระหว่างวันที่ ๑-๔ สิงหาคม ศกนี้ ณ กรุงเทพฯ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ในลักษณะหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างอาเซียนและอินเดีย รวมทั้งสร้างเวทีการพบปะเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนักธุรกิจชั้นนำและผู้บริหารระดับสูงภาครัฐของอาเซียนและอินเดีย และจะเชิญรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและอินเดียเข้าร่วมงานดังกล่าวด้วย

๒.๑.๙ อาเซียน-เกาหลีใต้ รับทราบสถานะล่าสุดการให้สัตยาบันพิธีสารฉบับที่ ๓ เพื่อแก้ไขความตกลงการค้าสินค้าภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลีใต้ ที่ขณะนี้เหลือเพียงบรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย และเวียดนาม และรับทราบสถานะล่าสุดการยื่นรายการสินค้าที่อยู่ในความสนใจเพื่อเปิดเสรีสินค้าอ่อนไหวเพิ่มเติม โดย สปป.ลาว ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเกาหลีใต้ได้ยื่นรายการสินค้าที่อยู่ในความสนใจเรียบร้อยแล้ว

๒.๒ การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-สหภาพยุโรป ครั้งที่ ๑๕ ที่ประชุมเห็นชอบการดำเนินการขั้นตอนต่อไปสำหรับการรื้อฟื้นการเจรจาความตกลงการค้าเสรีระดับภูมิภาคอาเซียน-สหภาพยุโรป และมอบหมายเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจจัดทำกรอบการทำงานที่กำหนดตัวแปรสำหรับการเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-สหภาพยุโรปในอนาคต และนำมารายงานต่อที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-สหภาพยุโรป ครั้งที่ต่อไปในปี ๒๕๖๑ และรับรองร่างแผนงานด้านการค้าและการลงทุนฉบับใหม่สำหรับปี ๒๕๖๐-๒๕๖๑ โดยเน้นความสำคัญของการหารือระหว่างผู้เชี่ยวชาญของสองภูมิภาคเพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่การรื้อฟื้นการเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-สหภาพยุโรป

๒.๓ การหารือกับภาคเอกชน

๒.๓.๑ สภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน (ABAC) ได้นำเสนอข้อเสนอแนะและการดำเนินโครงการของภาคเอกชนที่มุ่งเน้นให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมขีดความสามารถของผู้ประกอบการรายย่อยในการเข้าถึงตลาดและแหล่งเงินทุนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่มูลค่าโลก

๒.๓.๒ สภาธุรกิจอาเซียน-สหภาพยุโรป ได้นำเสนอแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกและขยายการค้าของอาเซียน ใน ๓ ประเด็นหลักคือ ๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านกายภาพและด้านการเงิน ๒) การขจัดอุปสรรคด้านการค้าและการลงทุน ๓) การส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาแรงงาน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะทำงานร่วมกับภาคเอกชนเพื่อหารือแนวทางดำเนินการในสาขาที่สำคัญโดยเร็ว โดยนำประสบการณ์และเทคโนโลยีของธุรกิจยุโรปขนาดใหญ่มาปรับใช้และช่วยเหลือผู้ประกอบการขนาดเล็กในอาเซียน

๓. ความเห็น/ข้อสังเกต

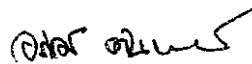
การประชุมในครั้งนี้ รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนสามารถได้ข้อสรุปในหลายประเด็นที่ติดค้าง โดยเฉพาะภายใต้กรอบอาเซียนกับฮ่องกงและอาเซียนกับญี่ปุ่น รวมทั้ง ได้ให้แนวทางสำคัญสำหรับคณะเจรจาของอาเซียนเพื่อให้สามารถเร่งรัดการเจรจาความตกลง RCEP ให้สรุปได้ภายในปีนี้ ทั้งนี้ ในสภาวะการค้าโลกที่ชะลอการเติบโตและความไม่แน่นอนของนโยบายด้านเศรษฐกิจการค้าของประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่ ซึ่งอาจมีแนวทางไม่สอดคล้องกับระบบการค้าเสรีในโลกปัจจุบัน การเจรจา RCEP จะเป็นเวทีสำคัญที่จะรักษาแนวคิดการเปิดเสรีซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับโลกที่จะเชื่อมต่อการค้า และไร้พรมแดนมากยิ่งขึ้น

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (AEM Retreat) ครั้งที่ ๒๓ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งขอเสนอวิดิทัศน์ความยาว ๓ นาที ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอภिरตี ตันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๔๑๙

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๔